

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

**індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС
«Бакалавр»,**

зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС «Магістр»

**(для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої
освіти та паралельного навчання)**

Затверджено:

**на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 10.05.2022 р.**

Київ, 2022

Програма співбесіди для студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання на спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС Бакалавр, Магістр / Укладачі: кандидат педагогічних наук, доцент О.О. Березіна, кандидат педагогічних наук, доцент Демидова Ю.О., старший викладач Яйленко В.Ф. Київ : МДУ, 2022. 21 с.

Рецензенти:

Ляпунова В.А., доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету

Єськова Т.Л., кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри дошкільної освіти Бердянського державного педагогічний університету

Програма співбесіди для студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання на спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС Бакалавр, Магістр обговорена та затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти (протокол №8 від 18 січня 2022 р.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ, ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НА ПАРАЛЕЛЬНЕ НАВЧАННЯ НА II КУРС.....	5
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА III КУРС.....	7
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА IV КУРС.....	10
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА ОС МАГІСТР.....	14
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ.....	15
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

При переведенні або поновленні на 2-4 курси спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС Бакалавр, Магістр, при вступі для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання вступники проходять фахову співбесіду із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо. Під час співбесіди вступнику ставиться три теоретичні питання.

Програма співбесіди для студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання на спеціальності 012 «Дошкільна освіта» ОС Бакалавр, Магістр розроблена колективом викладачів кафедри дошкільної освіти з урахуванням навчального плану та освітньо-професійної програми спеціальності «Дошкільна освіта».

Співбесіда є формою визначення рівня готовності студентів до продовження навчання і включення їх у активний процес фахової підготовки за напрямом «Дошкільна освіта». У відповідності до вимог програми підготовки рівень фахової підготовки студентів визначається, передусім, якістю їхніх теоретичних знань з професійно-орієнтованих дисциплін.

Програма співбесіди побудована у відповідності до вимог обов'язкового мінімуму підготовки бакалавра, магістра і містить наступні структурні компоненти: пояснювальна записка, перелік питань за курсами поновлення, критерії оцінювання, список літературних джерел.

Мета програми – визначити рівень знань з теоретичних і методичних питань за програмою підготовки фахівців з дошкільної освіти – студентів, що поновлюються на певний етап навчання у ЗВО або переводяться з однієї форми навчання на іншу.

Зміст програми співбесіди включає теоретичні питання з фахових дисциплін навчального плану спеціальності за другим, третім, четвертим курси бакалавріату, а також перелік питань щодо поновлення на ОС Магістр.

Нижче наводимо перелік дисциплін за курсами поновлення:

II курс: педагогіка загальна, історія дошкільної педагогіки.

III курс: дошкільна педагогіка, основи наукових досліджень, теорія та методика фізичного виховання і валеологічної освіти, дошкільна лінгводидактика;

IV курс: основи педагогічної майстерності, основи природознавства з методикою, основи образотворчого мистецтва з методикою, теорія та методика формування елементів математики у дітей дошкільного віку.

ОС Магістр: педагогіка і психологія вищої школи, методологія науково-педагогічних досліджень.

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ
АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ, ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА НА ПАРАЛЕЛЬНЕ НАВЧАННЯ НА ІІ КУРС**

Педагогіка загальна

1. Педагогіка як наука та навчальна дисципліна. Основні категорії педагогіки.
2. Педагогічні ідеї античних філософів (*Платон, Аристотель, Сократ, Конфуцій, Сенека*).
3. Народна педагогіка – першооснова національної системи виховання.
4. Модернізація освіти України в контексті Болонського процесу.
5. Вікові та індивідуальні особливості розвитку дітей та їх врахування в педагогічному процесі.
6. Загальні методи виховання та їх класифікація.
7. Актуальні проблеми виховання.
8. Особливості сімейного оточення і тип дитячого характеру (*за П. Лесгафтом*).
9. Батьківський авторитет у потрактуванні А. Макаренка й у вимірах сучасного сімейного виховання.
10. Розумове і моральне виховання.
11. Екологічне виховання і трудове виховання.
12. Художньо-естетичне виховання.
13. Фізичне виховання. Патріотичне виховання в умовах сьогодення. 14. Економічне і правове виховання.
14. Організаційні форми виховної роботи. 16. Погляди на педагогіку виховання Ш. Амонашвілі.
15. Методика виховання колективу В. Сухомлинського.
16. Походження і завдання дидактики. Основні дидактичні поняття. 19. Дидактика Гербарта і дидактика прогресивістів.
17. Зарубіжні методики: система Сократа, Нова школа С. Френе, система М. Монтессорі, Вальдорфська школа.
18. Класифікація методів навчання Ю. Бабанського. 22. Форми організації навчання.
19. Програмне навчання. Розвиваюче навчання. 24. Проблемне навчання. Евристичне навчання. 25. Природовідповідне навчання. Продуктивне навчання.
20. Особистісно-зорієнтоване навчання. Методика дистанційного навчання.
21. Навчання «важких» і обдарованих дітей.
22. Авторська школа – експериментальний освітній заклад. 29. Педагогічні технології навчання.
23. Складова частина методів – прийоми навчання.

Історія дошкільної педагогіки

1. Предмет, завдання курсу «Історія педагогіки».
2. Народна українська педагогіка про виховання дітей (УІ-УІІІ ст.).
3. Заснування та розвиток школи в Київській Русі.
4. Педагогічні ідеї М.С. Грушевського (1866-1934 р.р.).
5. Виховання дітей в княжому середовищі, народні трудові традиції (ІХ- ХІІ ст.).
6. Класифікація суспільних закладів для дітей дошкільного віку в Україні в період ХІХ - початку ХХ ст.
7. Школа і педагогічна думка в часи занепаду Київської Русі (ХІІІ ст.).
8. Характеристика періодизацій творчості С.Ф. Русової.
9. Система фізичного виховання в Запорізькій Січі.
10. Педагогічна наука, школа і дошкільне виховання в Україні на сучасному етапі (90 роки ХХ ст.).

11. Принципові основи виховання дітей дошкільного віку в книзі С.Ф.Русової “Теорія і практика дошкільного виховання” (1924).
12. Боротьба за загальну сучасну освіту в Україні в кінці XIX на початку XX ст. Вища освіта – університети.
13. Внесок І.Федорова у розвиток української педагогічної теорії і практики.
14. Освіта і педагогічна думка в Україні під владою Польщі та Литви.
15. Братські школи – центри української мови, ідеї Відродження національної освіти.
16. Перші українські друковані книги (“Апостол”, “Абетка”, “Грамотка словенська”, “Лексис” та ін.) – XVI-XVII ст.
17. Просвітницька діяльність Острозької (1576-1608 р.р.), Києво- Могилянської (1632-1701, 1812 р.р.) академій.
18. Виховання у східних слов’ян. Послідовні етапи раннього виховання дітей. Нові форми виховання.
19. Концепція національного дитячого садка С.Ф.Русової. Принципи побудови українського дитячого садка.
20. Народно-педагогічні уявлення давньоукраїнців трипільської культури.
21. Демократична філософія і педагогіка Г.С.Сковороди.
22. Роль писемності, вірувань, побуту у вихованні дітей давніх українців.
23. Формування української інтелігенції. Вимоги прогресивних педагогів до навчання дітей рідної мови (Т.Г.Шевченко, П.О.Куліш, К.Д.Ушинський, М.О.Корф).
24. Роль територіальних і природничих умов у формування населення України. Походження виховання.
25. Педагогічна теорія К.Д.Ушинського.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА ІІІ КУРС

Дошкільна педагогіка

1. Обґрунтувати історичну необхідність виникнення дошкільної педагогіки як науки.
2. Охарактеризувати провідні чинники розвитку особистості.
3. Розкрити значення дошкільного дитинства в становленні особистості.
4. Охарактеризувати чинники, що визначають на успішність адаптації дітей раннього віку до умов ЗДО.
5. Обґрунтувати значення розумового виховання у формуванні особистості, його мету та завдання.
6. Розкрити особливості сенсорного виховання дошкільників у різних видах діяльності.
7. Охарактеризувати зміст і завдання морального виховання дітей дошкільного віку.
8. Розкрити роль дорослого у вихованні слухняності і дисциплінованості у дітей дошкільного віку.
9. Проаналізувати взаємозв'язок засобів трудового виховання дітей уЗДО.
10. Охарактеризувати види праці дітей та форми її організації.
11. Розкрити значення спільної діяльності дітей як засобу формування
12. колективних взаємин.
13. Охарактеризувати шляхи та методи ознайомлення дітей з працею дорослих.
14. Дати порівняльну характеристику різних класифікацій дитячих ігор.
15. Визначити особливості організації предметно-ігрового середовища в різних вікових групах закладу дошкільної освіти.
16. Розкрити особливості формування творчої гри в дошкільному віці.
17. Охарактеризувати методи і прийоми навчання дітей дошкільного
18. віку.
19. Розкрити форми організації навчання у закладі дошкільної освіти.
20. Розкрити шляхи взаємодії суспільного і родинного виховання дошкільників.
21. Охарактеризувати форми і методи співробітництва ЗДО і сім'ї.
22. Охарактеризувати зміст та основні компоненти готовності дітей до шкільного навчання.

Дошкільна лінгводидактика

1. Українська дошкільна лінгводидактика та її поняття
2. Міждисциплінарні зв'язки у викладанні української дошкільної лінгводидактики
3. Методологічні засади лінгводидактики
4. Природничі засади лінгводидактики
5. Психологічні засади лінгводидактики
6. Лінгвістичні засади методики розвитку мовлення дітей
7. Педагогічні засади лінгводидактики
8. Методи наукового дослідження в дошкільній лінгводидактиці
9. Навчально-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку
10. Спілкування як специфічний вид дитячої діяльності
11. Становлення і розвиток мовленнєвого спілкування у дітей дошкільного віку
12. Комунікативна спрямованість навчання дітей рідної мови
13. Організація професійно-мовленнєвого спілкування вихователя з дітьми
14. Сучасний етап розвитку лінгводидактики в Україні
15. Становлення і розвиток дошкільної лінгводидактики в зарубіжних країнах
16. Мета і завдання дошкільного закладу з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови
17. Програмне забезпечення навчання дітей рідної мови в дошкільних закладах

України

18. Змістова характеристика видів мовленнєвої компетенції дошкільників
19. Форми навчання дітей рідної мови
20. Специфіка занять з рідної мови в різновікових групах

Основи наукових досліджень

1. Наука як сфера людської діяльності.
2. Національна академія наук – головний науковий центр України.
3. Українські вчені зі спеціальності «Дошкільна освіта».
4. Наукова інформація. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.
5. Наукові бібліотеки України: історія і сьогодення.
6. Методологія педагогічного дослідження.
7. Вимоги до складання плану наукового дослідження.
8. Структура вступу наукового дослідження, характеристика елементів наукового апарату.
9. Теоретичні методи наукового дослідження (*Абстрагування. Аналіз і синтез. Індукція і дедукція. Методи моделювання, порівняння, узагальнення. Ідеалізація та формалізація. Метод екстраполяції*).
10. Емпіричні методи наукового дослідження.
11. Види спостереження та їх характеристика.
12. Методи опитування: *інтерв'ю, бесіда, анкетування, тестування, соціометрія як метод дослідження міжособистісних відносин в групі*.
13. Вивчення й узагальнення педагогічного досвіду.
14. Структура та вимоги щодо оформлення констатувального експерименту.
15. Структура та вимоги щодо оформлення формульовального експерименту.
16. Структура та вимоги щодо оформлення результатів контрольованого експерименту.
17. Математичні методи наукового дослідження.
18. Правила щодо оформлення таблиць, діаграм, графіків, протоколів обстеження.
19. Вимоги щодо оформлення бібліографії.
20. Зміст додатків курсової роботи та вимоги щодо їх оформлення.
21. Вимоги щодо оформлення тексту наукового дослідження.
22. Курсова робота як форма інтелектуальної власності студента.
23. Наукові публікації та їх підготовка (*монографія, наукова стаття, тези, реферат*).

Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти

1. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Сучасні проблеми теорії та методики фізичного виховання.
3. Загальна характеристика методів та прийомів навчання дітей рухів.
4. Основні принципи системи фізичного виховання.
5. Характеристика та види фізичних вправ.
6. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку.
7. Виховання у дітей дошкільного віку фізичних якостей.
8. Розвиток теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.
9. Характеристика та види фізичних вправ.
10. Класифікація фізичних вправ.
11. Характеристика програми з фізичної культури.
12. Оздоровчі та гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.
13. Організаційні форми роботи з фізичного виховання дітей 2 року життя.
14. Українська народна педагогіка та передовий досвід що до питань фізичного розвитку та виховання дітей раннього віку.
15. Характеристика методів та прийомів навчання дітей фізичним вправам.
16. Формування рухових навичок та умінь у дітей 3-7 років.

- 17.Методика навчання дітей ходьбі та бігу.
- 18.Методика навчання дітей киданню м'яча та метанню.
- 19.Методика формування у дітей функції рівноваги.
20. Оцінка рівня фізичної підготовленості дошкільників (навички основних рухів).
21. Загальнорозвиваючі вправи, їх добір, дозування, розподіл навантаження.
22. Вихідні положення для ЗРВ.
23. Правила запису ЗРВ.
24. Використання предметів та знаряддя під час виконання ЗРВ. Правила їх роздачі та переносу.
25. Правила запису ЗРВ.
26. Методика навчання шикуванню та перешикунню.
27. Методика навчання розмиканням, змиканням, поворотам.
28. Методика організації та проведення рухливих ігор в дитячому садку.
29. Методика проведення спортивних ігор (баскетбол, футбол, хокей, теніс, бадмінтон, городки).
30. Методика навчання спортивним вправам (плавання, катання на велосипеді, роликівих ковзанах, санчатах, лижах та ковзанах).
31. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.
32. Методика проведення ранкової гімнастики в змішаних за віком груп.
33. Методика проведення загартувальних процедур.
34. Сучасні питання методики проведення занять з фізичної культури.
35. Типи фізкультурних занять.
36. Способи організації дітей на заняттях.
37. Регулювання фізичного навантаження на фізкультурних заняттях.
38. Шляхи підвищення моторної щільності на фізкультурних заняттях.
39. Методика проведення фізкультурних занять у різних вікових групах.
40. Проведення фізкультурних занять за методикою М.М. Єфименко.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА IV КУРС

Основи педагогічної майстерності

1. Професіограма педагога закладу дошкільної освіти як змістовно- описова модель його діяльності.
2. Поняття «педагогічна майстерність». Характеристика основних компонентів педмайстерності вихователя ЗДО.
3. Педагогічна майстерність у теоретичній спадщині А.С. Макаренка, В.О. Сухомлинського, Ш.О. Амонашвілі.
4. Педагогічна техніка як сукупність професійних умінь вихователя ЗДО. Структура педагогічної техніки.
5. Техніка самопрезентації сучасного вихователя ЗДО.
6. Психотехніка вихователя дошкільного закладу.
7. Психогімнастика та її використання у роботі вихователя ЗДО.
8. Техніка невербальної взаємодії у професійній діяльності вихователя.
9. Техніка вербальної взаємодії — мовленнєва виразність вихователя дитячого садка.
10. Стили педагогічного спілкування у професійній діяльності вихователя ЗДО.
11. Взаємозв'язок акторського мистецтва та професійної майстерності вихователя.
12. Риторична культура вихователя ЗДО.
13. Майстерність педагогічної взаємодії у професійній діяльності вихователя — поняття, типи відносин педагога і дитячого колективу.
14. Взаємозв'язок педагогічної культури і професійної майстерності вихователя.
15. Професійна етика вихователя у системі відносин: вихователь – дитина, вихователь – дитячий колектив, вихователь – батьки, вихователь – колеги-педагоги, вихователь – керівник ЗДО.
16. Педагогічний такт як показник професійної культури вихователя. 17. Конфлікти в діяльності вихователя ЗДО.
17. Педагогічна творчість і педагогічна майстерність вихователя.
18. Педагогічні інновації. Зв'язок педагогічної творчості з інноваційною педагогічною діяльністю вихователя.
19. Професійно-педагогічне та особистісне самовдосконалення як необхідна умова педагогічної майстерності вихователя.

Основи природознавства з методикою

1. Рослинність пустирів та придорожні рослини, ознайомлення дошкільників з ними.
2. Культурні рослини. Походження та характеристика. Ознайомлення дошкільників з культурними рослинами.
3. Характеристика природних зон України.
4. Рослинність водойм. Ознайомлення дошкільників з рослинами водойму.
5. Рослинність лук. Ознайомлення дошкільників з рослинами лук.
6. Фітоценоз його ознаки. Рослинна ярусність.
7. Рослинність лісу. Ознайомлення дошкільників з рослинністю лісу.
8. Рослинний світ України, його значення. Ознайомлення дошкільників з рослинністю.
9. Води України. Проблема охорони вод. Ознайомлення дошкільників з водами.
10. Ґрунти України. Проблеми охорони. Формування дбайливого ставлення.
11. Характеристика змісту знань дітей про природу, умінь та навичок у вирощування рослин, догляду за тваринами.
12. Завдання ознайомлення дошкільників з природою.
13. Природа у виховання дітей дошкільного віку в історії західної педагогіки.
14. Ділянка дитячого садка. Обладнання та значення.

15. Тварини кутка природи та догляд за ними.
16. Кімнатні рослини в кутках природи та зимового саду.
17. Куток природи: розміщення та обладнання.
18. Предмет та завдання методики ознайомлення дітей з природою в дитячому садку.
19. Засоби фіксації знань дітей про природу.
20. Сучасні дослідження з питань екологічного виховання дошкільників.
21. Діячі освіти України про формування особистості дитини умовами природи.
22. Російська педагогіка про природу у вихованні дітей дошкільного віку.
23. Зміст програми «Я у Світі» по ознайомленню дітей з природою (тваринний світ).
24. Використання технічних засобів навчання при ознайомленні дітей з природою.
25. Наочні методи ознайомлення дітей з природою.
26. Зміст програми «Я у Світі» по ознайомленню дітей з природою (рослинний світ).
27. Спостереження як метод ознайомлення дітей з природою.
28. Заняття як форма організації роботи по ознайомленню дітей з природою.
29. Зміст програми «Я у Світі» по ознайомленню дітей з природою (нежива природа).
30. Словесні методи ознайомлення дітей з природою.
31. Поняття про екологію, екологічну освіту, екологічне виховання.
32. Практичні методи ознайомлення дітей з природою.

Основи образотворчого мистецтва з методикою

1. Види та жанри образотворчого мистецтва.
2. Народне та декоративно прикладне мистецтво.
3. Культура як історично визначений ступінь розвитку суспільства і людини. Класифікація культури з основних видів громадського виробництва.
4. Твір мистецтва як основна ланка художньої культури. Критерії естетичної цінності твору.
5. Зміст та зображувально-виразні засоби художнього твору.
6. Естетичний аналіз та естетичне сприйняття творів образотворчого мистецтва.
7. Архітектура. Основні типи архітектурних споруд. Образні засоби композиції.
8. Архітектурний стиль. Основні історично-складені стилі архітектури.
9. Графіка. Види графіки. Способи відтворення малюнку.
10. Скульптура. Художньо-естетична виразність скульптури.
11. Живопис як один з основних видів образотворчого мистецтва.
12. Жанри станкового живопису.
13. Становлення методики керівництва образотворчою діяльністю як науки.
14. Цілі та завдання навчання зображувальної діяльності дітей дошкільного віку. Формування у дітей сенсорно-естетичного бачення.
15. Малювання. Види малювання. Характеристика фарбувальних матеріалів та технічних прийомів, доступних дошкільникам.
16. Композиція. Закони композиції. Правила та прийоми композиції.
17. Перспективна побудова малюнка. Основні положення лінійної перспективи.
18. Декоративне малювання. Різновиди орнаменту. Принципи побудови візерунку.
19. Ліплення. Види ліплення. Показники готовності дитини до цієї діяльності.
20. Характеристика матеріалів і способи підготовки до діяльності.
21. Обладнання та технічні прийоми ліплення в дошкільному віці.
22. Виразні засоби ліплення.
23. Аплікація та її основні ознаки. Види аплікації.
24. Елементи виразності аплікації.
25. Матеріали та обладнання аплікації.
26. Технічні прийоми аплікації.
27. Художнє конструювання. Характеристика матеріалів, обладнання та технічних прийомів.

28. Образотворча діяльність як умова сенсорного, розумового, морального, естетичного навчання, виховання та розвитку.
29. Методика навчання конструювання у I та II молодших групах.
30. Методика навчання конструювання у середній та старшій групах.
31. Методи та прийоми навчання зображувальної діяльності дітей дошкільного віку.
32. Поняття метода. Наочні, практичні, словесні методи. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, евристичний методи.
33. Природа в дитячому малюнку. Вияв дітьми творчих здібностей в процесі зображення природи.
34. Естетичне сприйняття дітьми пейзажної лірики.
35. Методика навчання малювання у I та II молодших групах.
36. Методика навчання малювання у середній та старшій групах.
37. Методика навчання ліплення у I та II молодших групах.
38. Методика навчання ліплення у середній та старшій групах.
39. Методика навчання аплікації у I та II молодших групах.
40. Методика навчання аплікації у середній та старшій групах.

Теорія та методика формування елементів математики у дітей дошкільного віку

1. Історія розвитку числа та лічби. Натуральне число.
2. Походження математики, розвиток її як науки.
3. Навчання дітей лічбі за допомогою слів-числівників на підставі порівняння множин.
4. Ознайомлення дітей з утворенням чисел. Підсумкове число.
5. Методика формування у дошкільників знань про геометричні фігури. Обстеження форми як основний прийом у навчанні.
6. Формування у дітей четвертого року життя уявлень про множину, засвоєння понять «багато-мало», «багато-один», «більш, менш на один».
7. «Навчальні» ігри в системі формування елементарних математичних уявлень (А.А. Столяр, Б.П. Нікітін).
8. Раннє запозичення дітьми слів-числівників з мови дорослих. Навчання усній лічбі.
9. Етапи розвитку лічильної діяльності.
10. Навчання дітей порівнянню множин за допомогою зіставлення елементів однієї множини з елементами другої (накладання, прикладання).
11. Вплив просторово-якісних особливостей множин на визначення її кількості дітьми раннього віку.
12. Особливості сприйняття та відображення множин дітьми 2-3 років.
13. Формування у дітей знань про відносини між суміжними числами натурального ряду та використання їх у навчанні обчислювальної діяльності.
14. Формування пізнавальної активності – основа математичного розвитку дошкільників.
15. Методика вивчення кількісного складу числа з одиниць на конкретному матеріалі.
16. Порядкове значення чисел. Відмінність порядкових числівників від кількісних, слів «скільки», «котрий», «який».
17. Особливості сприйняття величини предметів дітьми раннього та дошкільного віку.
18. Проблема індивідуалізації навчання дітей математики.
19. Методика ознайомлення дітей з основними особливостями геометричних фігур.
20. Методика навчання вимірювання загальноприйнятими мірами (сьомий рік життя).
21. Показники готовності дітей до засвоєння математики в школі.
22. Теоретичні основи формування у дітей уявлень і понять про час.
23. Генезис розвитку просторової орієнтації у дітей від молодшого до старшого дошкільного віку.
24. Використання комбінованих та інтегрованих занять у навчанні математики як

- умова підвищення пізнавальної активності дітей.
25. Ознайомлення дітей з періодичністю часу (доба, дні тижня та ін.).
 26. Використання моделей часу у навчанні.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СПІВБЕСІДИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ НА ОС МАГІСТР

1. Предмет педагогіки вищої школи.
2. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.
3. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.
4. Вища школа як педагогічна система.
5. Сутність поняття «педагогічне дослідження». Етапи педагогічного дослідження.
6. Сутність та взаємозв'язок понять методологія, метод, методика дослідження.
7. Різні підходи до класифікації методів дослідження.
8. Характеристика емпіричних методів дослідження.
9. Характеристика теоретичних методів дослідження.
10. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.
11. Завдання, права та обов'язки викладача педагогічного університету.
12. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.
13. Педагогічний професіоналізм викладача вищого навчального закладу.
14. Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави.
15. Основні компоненти педагогічної культури.
16. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача вищого навчального закладу.
17. Студентство як соціальна група.
18. Права і обов'язки студентів педагогічного університету.
19. Адаптація студентства у вищому навчальному закладі.
20. Мета і завдання виховання у вищому навчальному педагогічному закладі.
21. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та позанавчальній діяльності.
22. Виховна робота в академічній групі.
23. Роль та функції куратора академічної студентської групи.
24. Розкрийте основні засади формування інноваційного освітнього середовища у педагогічному вищому навчальному закладі в контексті завдань з реалізації принципів Болонського процесу.
25. Як здійснюється підготовка майбутнього педагога ЗВО в умовах кредитно-трансферної технології навчання?
26. В чому полягає специфіка організації індивідуально – дослідної роботи студентів?
27. Як здійснюється діагностика рівня знань студентів за кредитно- трансферною системою навчання?
28. Охарактеризуйте основні види готовності майбутнього педагога ЗВО до здійснення педагогічної діяльності.
29. Які Ви знаєте форми та методи поза аудиторної роботи ?
30. Як, на Ваш погляд, найкраще здійснити адаптацію студентів у ЗВО?
31. Розкрийте структуру студентського самоврядування.
32. Що розуміють під галузевими стандартами?
33. Дайте освітньо-кваліфікаційну характеристику фахівцю з дошкільної освіти.
34. Охарактеризуйте освітньо-професійну програму підготовки майбутнього вихователя, викладача ЗВО.
35. Які Ви знаєте права випускника вищої педагогічної школи?
36. Розкрийте роль та значення самостійної роботи студентів.
37. Як ефективно організувати навчальний час студента під час лекції?
38. Яку роль та значення відіграють навчальна та виробнича практики у формуванні професійних умінь фахівця.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання, на підставі отриманих балів за відповіді на поставлені запитання (не менше трьох запитань). На основі відповідей виставляється бальна оцінка від 100 до 200 балів. Прохідний бал – 100 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за відповідь нараховується за умови повного, аргументованого викладу матеріалу, якщо студент показав знання з основних досліджень психолого-педагогічної проблематики, доказово висвітлює власне бачення педагогічної проблеми. Під час відповіді виявлені вміння аналізувати, узагальнювати та оцінювати інформацію.

Оцінювання знань студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання відбувається за такою шкалою:

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим

			матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(ОКР Бакалавр)

1. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://doshkillya.ostriv.in.ua>. – Назва з екрану.
2. Дитина в дошкільні роки: програма розвитку, навчання та виховання дітей / МОН України, Управ. освіти Запорізької обл. держ. адміністрації, Запорізький обл. ін-т післядипл. пед. освіти, каф. дошк. освіти. – 2-е вид. Запоріжжя: ЛПКС, 2004. – 268 с.
3. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. / Аксьонова О.П., Аніщук А.М., Артемова Л.В. та ін. / наук. кер. О.Л. Кононко. – К. : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. – 452 с.)
4. Українське дошкільня. Програма розвитку дітей дошкільного віку / О. І. Білан та ін. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 264 с.
5. Беленька Г. Ким хочуть стати наші діти? / Г. Беленька // Дошкільне виховання.– 2008. - №5. – С. 5-6.
6. Богуш А. Головні аспекти підготовки дітей до школи / А. Богуш // Дошкільне виховання. – 2011. - № 10. – С. 2-5.
7. Виховання дошкільників в праці: навч. посібн. – 2-е вид.; за ред. З.Н. Борисової / З.Н. Борисова, Г.В. Беленька, М.А. Машовець, Н.М. Кот.
8. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі. – Луганськ: «Альма- матер», 2007.
9. Крутій К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу: Монографія: У 2-х ч. – Частина друга. Концепція, Програма розвитку та освітні програми ДНЗ / К. Л. Крутій.- Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2010. – 284с.
10. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкільня: У 3-х частинах. – Ч.2: Навч. посібник /Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 360с.
11. Михайлова А.І. Організація роботи з дітьми різновікових груп: Метод. посіб. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2008. – 64 с.
12. Піроженко Т. Провідна роль творчих ігор у особистісному розвитку дошкільників / Т. Піроженко, К. Карасьова // Вихователь – методист дошкільного закладу. – 2013. - №1. – С. 49-53.
13. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т. І Поніманська. – 2-ге вид., доповн. - К.: Академвидав, 2013. - 464 с
14. Поніманська Т.І. Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. – К.: Вид-во «Слово», 2004.
15. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2010.
16. Смольникова Г. Розвиваємо у малят сенсорику та дрібну моторику / Г. Смольникова // Дошкільне виховання. – 2010. - №7. – С. 20.
17. Сухорукова Г. Виховання людяності – проблема сучасності / Г. Сухорукова // Дошкільне виховання. – 2012. - №8. – С. 2-6.
18. Тарасенко Г. С. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: Навчально-методичний посібник / Г. С. Тарасенко. – К.: Вид-во «Ліра-К», 2010. -320с.
19. Демченко М.О. До проблеми розробки професіограми вихователя закладів дошкільної освіти. Педагогічні науки. 2018. Вип. LXXXI, Том 1. С. 138- 142.
20. Загородня Л.П., Тітаренко С.А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навчальний посібник. 2-ге вид. Суми: Університетська книга, 2016. 319 с.
21. Косенко Ю.М. Основи педагогічної майстерності вихователя. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Дошкільна освіта». 2-е видання, доповнене. Маріуполь: ТОВ «Друкарня «Новий

- світ», 2014. 360 с.
22. Педагогічна майстерність: Підручник / за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 1999.
 23. Педагогічна майстерність. Хрестоматія: навч. посіб. / [Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базидевич, Т.Г. Дмитренко та ін.]; за ред. І.А. Зязюна. 2-е вид., допов. і перероб. К.: Вища шк., 2006. 606 с.
 24. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Котик Т. Методика організації художньо- мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. - К.: Видавничий дім «Слово», 2010. -304 с.
 25. Богуш А.М., Луцан Н.І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник. –К.: Видавничий дім «Слово», 2008. -256 с.
 26. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Саприкіна О.В. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. –К.: Видавничий дім «Слово», 2009. -408 с.
 27. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А.М. Богуш. –К.: Вища шк., 2007. -542 с.
 28. Гавриш Н.В. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку. Навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ. –Луганськ: Альма-матер, 2004. -132 с.
 29. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція (2021). 37 с. С.9–12.
 30. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) // Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Ч. 5 / упоряд.: Т. В. Панасюк, С. І. Нерянова, А. А. Грищенко. — Тернопіль: Мандрівець, 2013.
 31. Безсонова О.К. Творчий продукт. *Методична скарбничка вихователя*.2021. №1,2, 3.
 32. Брежнева О. Г. Сприяємо сенсорному розвитку дошкільників під час тематичного циклу занять. *Методична скарбничка вихователя*.2016. № 2. С. 37–44.
 33. Брежнева О.Г. Ігри логіко-математичного спрямування в межах проєкту «Магазин». *Методична скарбничка вихователя*. 2017. № 2. С. 39 –42.
 34. Брежнева О.Г. Математичний розвиток дошкільників: теорія і технологія: монографія. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. 481 с.
 35. Брежнева О.Г. Ознайомлення з цифрами: знанневий та діяльнісний підходи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2019. № 2.С.40– 43.
 36. Зайцева Л. Формування логіко-математичної компетентності дітей 6-го року життя: навчально-методичний посібник /Л.І.Зайцева. - К.: ТОВ «Праймдрук», 2018.- 192 с.
 37. Крутій К.Л., Стеценко І.Б. Парціальна програма формування культури інженерного мислення в дітей передшкільного віку «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт». Освітній напрям «Технології або Таємничі перетворення». Запоріжжя : ТОВ«ЛІПС» ЛТД, 2020. 192 с.
 38. Машовець М.А. Математична скарбничка. Київ: Сім кольорів, 2014. 74 с.
 39. Машовець М.А. Математичні орнаменти. Зошит для розвитку логіко- математичних здібностей дітей старшого дошкільного віку. Київ: Генеза, 2019. 56 с.
 40. Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дітей дошкільного віку / К.Й.Щербакова. - Київ, 2011.- 362 с.
 41. Сухорукова Г.В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник./ Г.В Сухорукової, Дронова О.О., Н.М. Голота, Л.А. Янцур – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376с.
 42. Шульга Л.М. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання: Конспект лекцій і занять (за матеріалами власного досвіду) / Шульга Л.М. – К., 2005. – 236 с.

43. Гавриш Н.В. Сучасне заняття в дошкільному закладі: Навчально- методичний посібник / Н.В. Гавриш, О.О. Ліннік, Н.В. Губа нова. – Луганськ: «Альма-матер», 2007. – 496 с.
44. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва та методика керівництва образотворчою діяльністю дітей / В. П. Котляр, - Запоріжжя, 2001. – 158с.
45. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. – 200 с.
46. Малицька О.В. Образотворче мистецтво з методикою навчання: навч.- мет. посібник. Бердянськ, 2016. – 346 с.
47. Гнатюк М.В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво. Методика навчання дітей молодшого віку: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2017. – 246 с.: іл.
48. Педагогічна творчість : методологія, теорії, технології / [Андрущенко В. П., Сисоєва С. О., Гузій Н. В., Кинчук Н. В., Хомич В. Ф., Лазарев М. О., Мільто Л. О., Вайнола Р. Х.] ; за ред. Сисоєвої С. О., Гузій Н. В. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 183 с.
50. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії : навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. Тернопіль : Навчальна книга, 2014. 168 с.
51. Левківський М. В. Історія педагогіки: Навчальний посібник. К., «Центр учбової літератури», 2016. 189 с.
52. Андронік О. Л. Приватні дошкільні навчальні заклади як основа соціального розвитку суспільства. *Бізнес-навігатор*. 2019. Випуск 1 (50). С. 136-139.
53. Страшна Л. В. Тарас Шевченко про освіту та виховання. *Педагогічна майстерня*. 2015. № 1. С. 42-47.
54. Арцишевський Р. А. Методологічні засади гуманістичної педагогіки. *Український педагогічний журнал*. 2015. № 1. С. 69-75.
55. Бех І. Д. Державницьке виховання як суспільно-освітній пріоритет. *Педагогіка і психологія*. 2015. № 2. С. 14-17.
56. Косенко Юлія. Педагогіка: загальні основи, теорія виховання, теорія навчання. Навчально-методичн. посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Дошкільна освіта». 2-е видання, доповнене. Маріуполь : ТОВ «Друкарня «Новий світ», 2014. 264 с.
57. Гавриш Н., Крутій К. Національно-патріотичне виховання в ситуації соціального неспокою. *Дошкільне виховання*. 2015. №8. С. 2-7.
58. Луценко Ірина. Виховуємо громадянина. *Дошкільне виховання*. 2015. №4. С. 9-15.
59. Майданюк Аніта. Дітям про їхні громадянські обов'язки. *Дошкільне виховання*. 2015. №8. С. 26-27.
60. Піроженко Т.О. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу. Актуальні проблеми психології. *Психологія розвитку дошкільника*, 2018. № 14 (4). С. 6-27.
61. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 620 с.
62. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с.
63. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових досліджень : підруч. Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса : Фенікс, 2014. 375 с.
64. Тверезовська Н. Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ЦУЛ, 2014. 439 с.
65. Ярощук Л. Основи науково-педагогічних досліджень : навч.-метод. комплекс.

- Бердянськ : ФО-П Ткачук О. В., 2014. 224 с.
66. Андриющенко Т.К. Методика формування у дошкільників здоров'язбережувальної компетентності. – Черкаси : ЧОППОП, 2014 – 140 с.
 67. Здоров'язберігаючі технології в навчальному закладі/ Упоряд. О. Колонькова, О. Литовченко. – К.: Шк. світ, 2009. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
 68. Богініч О. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку / Ольга Богініч // Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія / Е. Вільчковський, Н. Денисенко, А. Цьось та ін. – Запоріжжя : ЗОППО, 2010. – С. 124–148.
 69. Богініч О. Історичний досвід Фребелівського Педагогічного інституту як витoki професійно-практичного спрямування фахової підготовки майбутнього вихователя ДНЗ / Ольга Богініч // Теорія і практика дошкільної освіти в Україні : монографія / З. Борисова, Г. Беленька, О. Богініч, Н. Голота та ін. – К. : Київськ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. 232 с.
 70. Зубар Н.М. Основи фізіології та гігієни харчування: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.

(ОС Магістр)

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція (2021). 37 с. С.9–12.
2. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні» // Освіта, 2001. - №75-58.
3. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті - К: «Шкільний світ», 2001.
4. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття) - К.: Райдуга, 1994.
5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Концепція педагогічної освіти України. – К: Либідь, 2001.
8. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. - К: Райдуга, 2004.
9. Концепція національного виховання // Рідна школа, 2005. - №6.-с.18-25.
10. Цільова комплексна програма «Вчитель» // Освіта України, 2006.-№64.
11. Доповідь Міністра освіти і науки України Кременя В.Г. на ІІ всеукраїнському з'їзді педагогічних працівників // Освіта, 2001. - №57- 58
12. Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка в системе высшего педагогического образования: Для педагогических специальных, высших учебных заведений / О.А. Абдулина - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Просвещение, 2000. - 141с.
13. Азаров Ю.П. Искусство воспитывать – М. – Игры, обучение, тренинг, досуг / Под ред. В.В. Петрусинского. – М., 2004.
14. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми / Б.Г.Алексюк. - К.: Либідь, 1998.
15. Барбіна Є.С. Формування педагогічної майстерності в системі безперервної педагогічної освіти / Є.С. Барбіна. - К. 2008.
16. Берне Р. Развитие «Я» - концепции и воспитание: Пер. с англ. / Р.Берне. – М.: Прогресе, 2016. - 434 с.
17. Бойко А. Парадегмальні напрями виховання: варіанти вибору / А.Бойко // Рідна школа - №3, 2001. - с.7-10.
18. Бойко А.М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації / А.М.Бройко. - К:

- ІЗМН, 2006.
19. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя.: Монографія / І.М.Богданова. - Одеса: Маяк, 2008. 284 с.
 20. Богданова І.М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх вчителів на основі інноваційних технологій: Дис. - д-ра педнаук... 13.00.04 / І.М. Богданова. - К. 1998 – 440 с.
 21. Буркова Л. Технології в освіті / Л.Буркова // Рідна школа. - № 2.- 2001.- С.18-19.
 22. Вазина Н.Я. Модульное обучение / Н.Я.Вазина. - Горький, 1991. - 122с.
 23. Ващенко Г. Виховний ідеал. - Полтава, 1995.
 24. Вишневський О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси / О.Вишневський. - Львів, 1996.
 25. Вербицкий А., Бакшаева Н. Развитие мотивации в контекстном обучении / А.Вербицкий, Н Бакшаева //1996. - № 1-2. - с. 47-50.
 26. Вітвицька С.С. Активні методи у навчанні педагогічним дисциплінам як фактор підвищення професіоналізму у майбутніх вчителів / С.С.Вітвицька // Психолого-педагогічні фактори підвищення педагогічної майстерності вчителя-вихователя: Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції 16-17 листопада 1995 р. - Житомир: ЖДПУ, 1995.-с. 82-84.
 27. Вітвицька С.С. Науково-методичне забезпечення соціально- педагогічної підготовки майбутніх вчителів: Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя / С.С. Вітвицька. - К.:ІЗМН, Житомир. ЖДШ, 1999. - с. 142-145.
 28. Вітвицька С.С. Студент як об'єкт педагогічної діяльності // Вісник Житомирського педуніверситету / С.С.Вітвицька. - Житомир, 2000 - Вип. 6 -с.186-189.
 29. Галузинський В.М. Євтух М.Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / В.М.Галузинський, М.Б.Євтух- К., 1995. - 168 с.
 30. Герасина Л.Н. Современная высшая школа в условиях реформации образования / Л.Н.Герасина. - Харьков, 2003.
 31. Гриньова В.М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теор. і метод, аспекти) — Автореф. дис. ... доктора пед. Наук В.М. Гриньова. -К., 2001.
 32. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методичні поради молодим науковцям / С.У.Гончаренко. - К.,2005.
 33. Глузман А.В. Университетское педагогическое образование: опыт системного исследования / А.В.Глузман. - К.: Издательский центр «Просвіта», 2007.
 34. Гусак П.М. Технологія засвоєння студентами дидактичної теорії / П.М.Гусак. - Луцьк, 2006.
 35. Грушевський М.С. Про українську мову й українську школу / М.С.Грушевський. – К., 2001.
 36. Джурицкий А.Н. Сравнительная педагогика: учеб. пособие для студентов средних и высших пед. учебных заведений / А.Н. Джурицкий. - М.: Академия, 2008. - 176 с.
 37. Довідник здобувача наукових ступенів: Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації /За ред.Р. В. Бойка-К., 1999.
 38. Дубасенюк О.А. Методичні рекомендації керівнику академічної групи з виховної роботи педуніверситету / О.А.Дубасенюк. - Житомир, 2000.
 39. Дубасенюк О.А. Теоретичні і методичні основи виховної діяльності педагога О.А.Дубасенюк. - К., 2009.